

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΤΗΤΑ, ΦΟΒΟΣ ΚΑΙ ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΑ : ΜΙΑ ΚΡΥΜΜΕΝΗ ΣΧΕΣΗ (της Ιωάννας Μουτσοπούλου)

*(2ο Μέρος του άρθρου Σεξουαλική
Ελευθερία: Υπάρχει;)*

Ο φόβος είναι ο δεύτερος παράγοντας που επηρεάζει βαθιά τη σεξουαλικότητα. Η τεκνοποίηση ως αποτέλεσμα της σεξουαλικής λειτουργίας εξασφαλίζει την επιβίωση του είδους και δευτερευόντως τη συνέχεια της οικογένειας, των οικείων, του εαυτού. Είναι το φράγμα όπου πάνω του τσακίζεται ο θάνατος ολόκληρου του είδους, το άτομο πεθαίνει αλλά το είδος ή η συλλογικότητα επιβιώνει. Με τον ίδιο τρόπο επηρεάζεται και η οικογένεια. Αυτό είναι ένα συγκλονιστικό γεγονός που πρέπει να το σκεφθούμε σοβαρά και βαθιά. Εφ' όσον υπάρχει ο φόβος του θανάτου (που είναι μία παρέκκλιση από το φυσιολογικό, αλλά πολύ αρχαία για να μπορέσουμε να την ψάξουμε), είναι αναπόφευκτο αυτός να επηρεάζει τη σεξουαλική λειτουργία (και όλη τη ζωή). Όσο εντείνεται αυτός ο φόβος, τόσο θα αντιδρά η

σεξουαλική και αναπαραγωγική πλευρά του ανθρώπου, έστω και αν δεν υπάρχει η πρόθεση αναπαραγωγής, επειδή η σύγκρουση και αλληλεπίδραση γίνονται σε επίπεδο συμβόλων και τάσεων και όχι στο ορατό πεδίο των φαινομένων. Αυτός όμως ο φόβος του θανάτου έχει πολλές μορφές και δεν σχετίζεται μόνον με τον σωματικό θάνατο, αλλά από μόνος του αποτελεί ένα τεράστιο θέμα που πιθανότατα θα μείνει ανεξερεύνητο στην ολότητά του. Αλλά μπορούμε να το προσεγγίζουμε σταδιακά σύμφωνα με τις ανάγκες και την ικανότητα αντίληψής μας. Πρέπει όμως να παρατηρήσουμε ότι ο αυξανόμενος φόβος θανάτου εντείνει και τη σεξουαλικότητα. Παρατηρούμε τη δύση πόσο αδιαφορεί για μαζικούς θανάτους σε άλλες πλανητικές περιοχές, αλλά ταυτόχρονα πόσο τρέμει στην ιδέα του θανάτου στη δική της περιοχή. Μία άλλη όψη αυτού του φόβου είναι και η λατρεία της νεότητας, το μίσος για τη γήρανση της μορφής, η με κάθε τρόπο αποτροπή της γήρανσης, η αναζήτηση κύρους και ο φόβος της κοινωνικής απαξίωσης και πολλά άλλα, που όμως είναι αποκαλυπτικά της χθόνιας λειτουργίας του φόβου και της επιρροής του στην ανθρώπινη ανάπτυξη. Φυσικά, ο φόβος του θανάτου σχετίζεται όχι μόνον με την ορατή μορφή του ανθρώπου αλλά και με τις πεποιθήσεις, τις συνήθειες, τα αισθήματα οικειότητας που ίσως κάποτε παρέλθουν. Έχει δηλητηριάσει όλες τις πτυχές της ζωής και αυτό πρέπει να το σκεπτόμαστε όποτε προσπαθούμε να εξιχνιάσουμε τις δυσκολίες και τις στρεβλώσεις της ζωής γενικά και της σεξουαλικότητας ιδιαίτερα.

Η τωρινή διαμόρφωση της σεξουαλικότητας, με την υποκείμενη κυριαρχικότητα και τον φόβο, καλλιεργεί μονοοργανικές συνειδήσεις, μονοδιάστατες και γι' αυτό επικίνδυνες, γιατί ο,τιδήποτε αγνοεί το όλο διαρρηγνύει τη συνοχή της συνείδησης – και δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι όλα όσα κάνουμε, κατανοούμε και νοιώθουμε βρίσκονται στην περιοχή της συνείδησης και, επομένως, η διάσπαση της συνοχής της θα καταλήξει σε έναν διασπασμένο κόσμο, όπως ήδη έχει αποδειχθεί από τα γεγονότα.

Η υπερδιόγκωση της σεξουαλικότητας στην εποχή μας δείχνει και έναν άλλο κεντρικό φόβο: τον **φόβο της ματαιότητας της**

ίδιας της ζωής και της συνείδησης. Η ματαιότητα θα μπορούσε να είναι και ανεξάρτητη από τον φόβο, αλλά αυτός είναι τόσο βαθύς και αρχέγονος που είναι πιθανότερο αυτή να πηγάζει από αυτόν, αν και το θέμα είναι μάλλον ανεξιχνίαστο. Κάτι διογκώνεται με το να γίνεται αδιέξοδος, μάταιο, δηλαδή να μην οδηγεί στην εκπλήρωση ενός σκοπού, αλλά αντιθέτως να αναπαράγει την αναζήτηση διεξόδου με σισύφειο τρόπο. Και τι ακριβώς αναπαράγει; Την επιθυμία. Ο σκοπός της ζωής υποκαθίσταται από την επιθυμία. Ένα στοιχείο ζωής (εδώ η σεξουαλικότητα) αντικαθίσταται από μία κατακτητικότητα (γιατί τέτοια είναι η επιθυμία). Δεν εννοούμε ότι η επιθυμία είναι άχρηστη ή κακή, σκοπός της είναι να αποκαλύψει σταδιακά τη ζωή, αλλά όταν την υποκαθιστά, όταν αντιποιείται τη θέση της ζωής, τότε την διασπά και την καλύπτει με φαντασίωση. Η εκτόνωση δεν είναι η σωστή θεραπεία, γιατί δεν εμπεριέχει μια ποιότητα που να αποτελεί υπέρβαση του προβλήματος, αλλά μια ποσοτική έκφραση που αυξάνει τελικά τη συσσώρευση.

Η αυτοαναπαραγόμενη επιθυμία μαζί με την γοητεία και τον φόβο αποτελούν ένα αδιάσπαστο σύνολο και είναι εξαιρετικά δύσκολο να ανακαλύψει κανείς τις διαφορές ανάμεσα στα συσχετισμένα αυτά στοιχεία.

Αυτές οι στρεβλώσεις του φόβου και της ματαιότητας δεν συνδέονται μόνον με τη σεξουαλικότητα αλλά με το σύνολο της ζωής και της συνείδησης. Η γοητεία όμως έχει σαν προνομιακό πεδίο έκφρασής της τη σεξουαλικότητα αν και επηρεάζει και αυτή όλη τη ζωή και βρίσκεται σε όλους τους τομείς της.

Όλα αυτά έχουν καταλήξει στο να εγκαθιδρύσουν κυριολεκτικά μία σεξουαλική δικτατορία στην ανθρωπότητα, με απαγόρευση ή υπερχρήση, όπου η σεξουαλικότητα απορροφάει εν είδει μελανής οπής κάθε δυναμικότητα της ζωής επιβαλλόμενη σε όλες τις πλευρές του ανθρώπου ως μέτρο, πρότυπο και σκοπός. Αυτή δεν είναι μία φυσιολογική ανάπτυξη, είναι αφύσικη. Προκαλεί επειδή είναι μονομερής και τέτοια είναι πάντοτε η μονομέρεια. Η αρμονία δεν είναι προκλητική γιατί είναι πλήρης ποιοτικά. Η μονομέρεια εμπεριέχει ποσοτική αντίληψη και αποκλεισμό, πράγμα

που κρύβει κυριαρχικότητα. Η μονομέρεια δεν είναι η αλήθεια, γιατί η αλήθεια βρίσκεται μέσα στη σύνθεση των διαφόρων στοιχείων και όχι στην απομόνωσή τους. Π.χ. ο άνθρωπος είναι και ζωικότητα, αλλά όχι μόνον ζωικότητα – και δεν είναι τίποτε αξιοζήλευτο το να θέλουμε να ταυτιζόμαστε τόσο πολύ με το ζωικό. Η μονομέρεια και η επιβολή στρεβλώνει έναν τομέα και έτσι τον εγκλωβίζει και σταδιακά τον αλλοιώνει, παύει δηλαδή να είναι φυσιολογικός και αληθινός.

Ερωτάται όμως τελικά: Τι πρέπει να γίνει;

Πιστεύουμε ότι η σεξουαλικότητα πρέπει να περιοριστεί σταδιακά, όχι σε συρρίκνωση της ύπαρξής της αλλά **σε μια θέση που να της αρμόζει μέσα στο σύνολο της ζωής, χωρίς όμως καταστολή**. Τίποτε δεν μπορεί να είναι αληθινά ελεύθερο, αν δεν είναι στη σωστή θέση, χρόνο και σχέση με το όλο του εαυτού, αλλιώς ή θα εξουσιάζει ή θα πεθαίνει – αλλά και τα δύο αυτά είναι ανισοροπίες. Ο άνθρωπος είναι ένα ανοικτό σύστημα συνεχώς επεκτεινόμενο (όχι εξουσιαστικά) και πρέπει να συμπεριλαμβάνει ένα συνεχώς ανανεούμενο μέλλον. Πώς μπορεί να επιτευχθεί αυτό; Με την καλλιέργεια τόσων άλλων γνωστών και άγνωστων ακόμη πτυχών της ανθρωπινότητας που περιμένουν να γεννηθούν στο φως της ιστορίας, όπως είναι μία αληθινά δημιουργική ζωή. Μια τέτοια ανάπτυξη αναπόφευκτα θα εξομαλύνει την υπερβολή και όλα θα απελευθερωθούν. **Ο άνθρωπος χρειάζεται μία καταλλαγή, μία ειρήνευση εσωτερική, να κατοικήσει ο ίδιος στον τόπο του εαυτού του και όχι ένα τυραννικό και ανταγωνιστικό είδωλο που παριστάνει τον εαυτό του**. Τότε θα ανοίξουν δρόμοι για νέες αναζητήσεις. Αυτό απαιτεί μία νέα ένταση που όμως καμμία σχέση δεν έχει με την ανόητη υπερένταση και τον πυρετό της μονομέρειας του σεξ και του χρήματος. Αλλά οι περισσότεροι αδυνατούν να κατανοήσουν τη διαφορά της εντάσεως από την υπερένταση. Η ένταση αποτελεί μία απελευθέρωση και μία νέα προσήλωση, ενώ η υπερένταση μία σκλαβιά και διασκορπίση. Π.χ. Η υπερένταση του χρήματος αυξάνει το έχειν του ανθρώπου αλλά μειώνει τη συνείδηση, την

αυτογνωσία και την ποιότητα των σχέσεων. Η ένταση όμως της εσωτερικής αναζήτησης ως προσήλωση στην εαυτότητα αυξάνει τη συνείδηση, την αυτογνωσία και την ποιότητα των σχέσεων, αν και μπορεί να διαφοροποιεί τις εξωτερικές απολαύσεις.

Είναι, τελικά, ζήτημα επιλογής και αυτός που θα αποφασίσει είναι ο ίδιος ο άνθρωπος. Αυτός είναι που πρέπει να απαντήσει: θέλει πραγματικά να είναι σεξουαλικά ελεύθερος; θέλει να ανακαλύψει τον εαυτό του ή προτιμά να περιπλανιέται στο χάος των ασύνδετων επιθυμιών που δημιουργούν την ψευδαίσθηση ενός απείρου; Είναι διατεθειμένος να αναλάβει την ευθύνη της επιλογής του ή προτιμά να παριστάνει το θύμα αυτών των επιθυμιών που βεβαιώνουν ψευδώς ότι υπάρχει ένα ανυπέρβλητο αδιέξοδο και άρα μια εκ φύσεως έλλειψη ευθύνης;

Βέβαια, θα αναρωτηθεί κανείς: πώς θα γίνουν όλα αυτά; Αυτό είναι ίσως το κρισιμότερο σημείο και σαν ερώτημα δείχνει πόσο αποξενωμένος έχει καταντήσει ο άνθρωπος από τον εαυτό του. Τον αντικρύζει σαν κάτι που βρίσκεται έξω από τον ίδιο και που απαιτεί έναν χειρισμό, μία σωτήρια έξωθεν παρέμβαση, λες και δεν έχει ο ίδιος βούληση, λες και δεν είναι βούληση. **Αυτή η βούληση δεν τον κάνει θεό, όμως τον κάνει, μέσα σε σχετικά αλλά επαρκή για τις ανθρώπινες ανάγκες πλαίσια, αυτεξούσιο και υπεύθυνο.** Επειδή όμως η βούληση έχει ερμηνευθεί με όρους δυνάμεως και μόνον, έχει καταντήσει να θεωρείται συνώνυμο της επιθυμίας και της κυριαρχίας – που είναι ολότελα αναληθές.

Και άλλα στοιχεία παρουσιάζει η σεξουαλικότητα, αλλά πιστεύουμε πως είναι δύσκολο να διευκρινιστούν με κάποια επάρκεια, γιατί η περιοχή είναι ανεξερεύνητη και σκοτεινή.

Η ψυχολογία είναι ένας σημαντικός τομέας που όμως δεν μπορεί ακόμη να βοηθήσει καθοριστικά τον άνθρωπο, γιατί αναλώνεται σε συγκρούσεις ανάμεσα σε διάφορες σχολές σκέψης και γιατί προσπαθεί, γενικά μιλώντας, να προσαρμόσει τον άνθρωπο στις συνθήκες της ζωής του, χωρίς όμως να θέτει εξελικτικά και ηθικά κριτήρια στην προσαρμογή αυτή. Αυτό δεν είναι δημιουργική αναζήτηση αλλά ένας καθησυχασμός, αμφίβολης όμως

ποιότητας επειδή δεν δέχεται ούτε τον πόνο ούτε την ηθική διαφοροποίηση (όπως αποκαλεί την ηθική διάκριση ο Γιάννης Ζήσης) σαν αναγκαία στοιχεία της προόδου.

Φοβόμαστε πως το τέλος όλης αυτής της περιπετειώδους περιπλάνησης προς τη στρέβλωση των θεμελιωδών εννοιών της ζωής θα καταλήξει σε καταστροφή, της οποίας ήδη τα πρώτα, ισχνά ακόμη, σημάδια είναι πλέον φανερά.

Ιωάννα Μουτσοπούλου

Μέλος της ΜΚΟ ΣΟΛΩΝ

5/12/2017

ΦΩΤΟ: dreamstime.com